

Nr 155.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag för täckande av under år 1920 uppkommen brist å ordinarie reservationsanslaget till underhåll av kustartilleriets byggnader och materiel; given Stockholms slott den 11 mars 1921.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

C. G. Hammarskjöld.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 11 mars 1921.

Närvarande:

Statsministern VON SYDOW, ministern för utrikes ärendena greve WRANGEL, statsråden ERICSSON, DAHLBERG, MURRAY, ELMQUIST, MALM, BERGQVIST, HAMMARSKJÖLD, EKEBERG, HANSSON, BESKOW.

Departementschefen, statsrådet Hammarskjöld anförde:

Reservationsanslaget till underhåll av kustartilleriets byggnader och materiel var i riksstaten för år 1920 uppfört med 699,500 kronor. I nämnda belopp voro icke inberäknade kostnadsökningar, som kunde för-
anledas av stegrade material- och arbetspris. För mötande av dessa kostnadsökningar var i riksstaten för samma år uppfört ett särskilt för-

stärkningsanslag av 139,900 kronor, beräknat efter 20 % av det ordinarie anslagets belopp.

Framställning
om anslag å
tilläggsstat
för år 1920.

I skrivelse den 3 oktober 1919 hemställde marinförvaltningen om äskande på tilläggsstat för år 1920 av förstärkning till underhållsanslaget med 262,000 kronor. Av detta belopp avsågo 62,000 kronor beräknad överbetalning för sjöförbindelserna under år 1919 och återstoden, 200,000 kronor, oundgängligen erforderlig ytterligare förstärkning till 1920 års anslag.

I anledning av nämnda hemställan föreslog Kungl. Maj:t 1920 års riksdag att å tilläggsstat för samma år bevilja ett förslagsanslag, högst, å 62,000 kronor till täckande av omförmälda överbetalning å anslaget för år 1919. Beträffande marinförvaltningens hemställan i övrigt yttrade föredragande departementschefen enligt det vid statverkspropositionen fogade utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden, att för täckande av de merkostnader å anslaget, som eventuellt kunde uppkomma under år 1920, torde anslag böra äskas först vid 1921 års riksdag och därvid upptagas å tilläggsstat för sistnämnda år.

Det äskade förslagsanslaget å högst 62,000 kronor blev av riksdagen beviljat.

Marinförvaltningens skrivelse den 6 november 1920.

I skrivelse den 6 november 1920 anmälde marinförvaltningen, att det under år 1920 liksom under närmast föregående år bleve omöjligt att hålla utgifterna å underhållsanslaget inom ramen av anvisade medel. Tillika avgav marinförvaltningen redogörelse dels för de merkostnader å anslaget, som icke syntes kunna förebyggas, dels ock för vissa av vederbörande myndigheter uppgivna särskilda behov, för vilka kostnaderna icke kunde bestridas inom anslagna medel, men som, enligt marinförvaltningens mening, vore så beaktansvärda, att åtgärder borde vidtagas för desammas tillgodoseende.

Till den förra kategorien hörde följande merkostnader, nämligen för:

sjöförbindelser inom fästningarna	kronor 88,000: —
reparation av ackumulatorbatterierna vid Kungsholms- och Ellenabbsforten, för vilket ändamål genom kungl. brev den 16 juli 1920 från förevarande anslag anvisats	» 29,800: —
reparation av ackumulatorbatteriet i Oscar-Fredriksborgs kraftstation, för vilket ändamål genom kungl. brev den 24 september 1920 från förevarande anslag anvisats	» 30,000: —

Summa kronor 147,800: —

Beträffande den första av nämnda poster, för sjöförbindelser inom fästningarna, anmärkte marinförvaltningen, att dessa sjöförbindelser sedan länge varit inskränkta till endast de absolut nödvändiga och att, till nedbringande av driftkostnaderna, vedeldning i stor utsträckning förekomme.

Till den senare kategorien hörde följande behov, nämligen för:

underhållsarbeten å viss materiel i Karlskrona fästning	kronor	45,950: —
» » » » Vaxholms » »	»	41,600: —
» » » » Älvsborgs » »	»	28,300: —
Summa kronor		115,850: —

Marinförvaltningen hemställde, att Kungl. Maj:t måtte dels medgiva, att för utförande av berörda underhållsarbeten måtte få av ordinarie underhållsanslaget för år 1920 användas högst omförmälda belopp om tillhoppa 115,850 kronor, dels ock göra framställning hos riksdagen om beviljande på tilläggsstat för år 1921 av ett reservationsanslag till belopp av $(147,800 + 115,850 =)$ 263,650 kronor till täckande av merutgifter å nämnda anslag.

I ärendet meddelade Kungl. Maj:t den 10 december 1920 beslut, varigenom Kungl. Maj:t, som av marinförvaltningens framställning funnit det framgå, att ett överskridande av underhållsanslaget för år 1920 icke torde kunna förebyggas, fann ämbetsverkets i ärendet gjorda framställning icke till någon annan åtgärd föranleda, än att ämbetsverket anbefalldes att, så snart ske kunde, inkomma med uppgift å och redogörelse för de merkostnader, som vid utgången av år 1920 förefunnes å ifrågavarande anslag.

Anslaget till underhåll av kustartilleriets byggnader och materiel är i riksstaten för år 1921 upptaget med 738,550 kronor. Såsom förstärkning av anslaget har i samma års riksstat uppförts ett extra förslagsanslag, högst 147,710 kronor.

Beviljade
anslagsmedel
för år 1921.

I propositionen till innevarande års riksdag om tilläggsstat för år 1921 har Kungl. Maj:t under punkten 44 av fjärde huvudtiteln föreslagit riksdagen att, i avvaktan på den proposition, som kunde komma att avlätas angående täckande av överbetalning å ordinarie reservationsanslaget till underhåll av kustartilleriets byggnader och materiel, tillsvidare under nämnda huvudtitel å tilläggsstat för år 1921 beräkna ett förslagsanslag, högst, 250,000 kronor.

Propositionen
om tilläggs-
stat för år
1921.

Enligt vad föredragande departementschefen inhämtat, kunde nämligen den förväntade överbetalningen approximativt uppskattas till nämnda belopp.

Marinförvalt-
ningens föro-
varande fram-
ställning.

Marinförvaltningen har nu i skrivelse den 18 februari 1921, efter redogörelse för det genom Kungl. Maj:ts beslut den 10 december 1920 avgjorda ärendet, anført, att ämbetsverket underrättat vederbörande underlydande myndigheter om nämnda beslut med föreskrift tillika, att de av nämnda myndigheter anmällda särskilda underhålls- och reparationsarbetena finge komma till utförande endast i den mån till disposition ställda medel å 1920 års underhållsanslag därtill lämnade tillgång.

Sedan marinförvaltningens huvudbok för år 1920 numera avslutats, finge ämbetsverket anmäla, att överbetalningen å ifrågavarande anslag vid 1920 års utgång belöpte sig till sammanlagt 166,571 kronor 32 öre.

Av detta belopp komme 91,351 kronor 49 öre på sjöförbindelsernas underhåll, 59,800 kronor på förutnämnda ackumulatorbatteriers reparation, 9,803 kronor 8 öre på underhållet av maskin- och timmermansinventarier samt återstoden, 5,616 kronor 75 öre, på övriga i staten för anslagets fördelning ingående ändamål.

Då endast det mest ofrånkomliga underhållet under år 1920 kunnat komma till utförande, hade givetvis högst nödvändiga underhållsarbeten måst uppskjutas. Flera av dessa, särskilt de i ämbetsverkets skrivelse den 6 november 1920 angivna, vore emellertid av den natur, att det icke kunde försvaras att låta dem på obestämd tid anstå.

De arbeten, som enligt marinförvaltningens åsikt sålunda måste utan uppskov komma till utförande, men vilka till följd av de avsevärda kostnader, de droge, icke kunde bekostas av för år 1921 tillgängliga medel, vore följande:

Fullständig översyn och reparation av transportbåten nr 1 i Karlskona fästning	kronor 20,750: —
Motormaskineri till ångslupen nr 5 därstädes	» 5,200: —
Översyn och reparation av ångpannan nr 1 å Elle- nabbsfortet	» 5,000: —
Reparation av 4 st. minutläggare i Vaxholms fästning	» 12,600: —
Reparation av 4 st. transportbåtar därstädes	» 5,000: —
Reparation av belysningsanläggningen i batterivärn 12 därstädes	» 4,000: —
Reparation av handvapenskjutbanan vid Oscar-Fredriks- borg	» 15,000: —
Kostnader för certifikatenliga lanternor eller ändring av äldre sådana jämte certifikat m. m.	» 5,000: —
Uthuggning och nyinsättning av bordläggningsplåtar å handkranprämen i Älvsborgs fästning	» 28,300: —
Summa	Summa kronor 100,850: —

Sammanlagt erfordrades sålunda för nu ifrågavarande ändamål kronor (166,571: 32 + 100,850: — =) 267,421 kronor 32 öre eller i avrundat tal 267,400 kronor.

Marinförvaltningen finge därför anhålla, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen, att för täckande av under år 1920 uppkomna merkostnader å anslaget till underhåll av kustartilleriets byggnader och materiel samt till förstärkning av samma anslag under år 1921 för utförande av vissa här ovan nämnda underhållsarbeten måtte å tilläggsstat för år 1921 beviljas ett förslagsanslag, högst, å 267,400 kronor.

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår, var det redan vid av-
givandet av statsverkspropositionen till 1920 års riksdag förutsett, att Departements-
chefen.
anslaget till kustartilleriets byggnader och materiel för samma år kunde komma att överskridas. Marinförvaltningen har nu anmält, att förhållandena nödvändiggjort en överbetalning å nämnda anslag av tillhoppa 166,571 kronor 32 öre. Härav belöper större delen eller 91,351 kronor 49 öre å sjöförbindelserna inom fästningarna, vilka förbindelser likväl, enligt vad marinförvaltningen upplyst, under året uppehållits i möjligast inskränkta mån. De under året uppdrivna bränslekostnaderna bära skulden till överbetalningen i denna del. Av övriga poster, som föranlett anslagets överskridande, äro två, om tillhoppa 59,800 kronor, grundade å särskilda av Kungl. Maj:t meddelade beslut och avse vidtagande av oundgängligen nödvändiga reparationsåtgärder å ackumulatorbatterier. Återstoden av överbetalningen, som fördelar sig å smärre poster, har ej heller givit mig anledning till anmärkning.

Till täckande av förevarande anslagsbrist torde ett anslag av i jämnt krontal 166,572 kronor bära äskas å tilläggsstat för innevarande år.

Vad beträffar marinförvaltningens i detta sammanhang gjorda framställning om äskande av anslag till ytterligare förstärkning av underhållsanslaget för innevarande år, tillåter jag mig erinra, att ämbetsverkets i skrivelsen den 6 november 1920 i enahanda syfte avlåtna framställning genom Kungl. Maj:ts förut omförmälda beslut den 10 december 1920 förklarats icke föranleda någon åtgärd. Det belopp, som för ändamålet borde begäras, har marinförvaltningen nu angivit till 100,850 kronor.

Med hänsyn till den allmänna nedgång i prisnivån, som redan givit sig tillkänna och under årets lopp kan väntas fortsätta, torde det emellertid icke få anses uteslutet, att de arbeten, vilka enligt marinförvaltningens föreliggande framställning skulle föranleda ytterligare anslagsbehov, kunna utföras inom ramen av för innevarande år redan beviljade

underhållsmedel. I allt fall torde i likhet med det förfaringssätt, som enligt statsrådets och chefens för sjöförsvarsdepartementet uttalande vid avgivandet av statsverkspropositionen till 1920 års riksdag ansetts böra tillämpas beträffande sistnämnda år, eventuellt uppkommande merkostnader för innevarande år kunna täckas genom anslag å tilläggsstat för år 1922.

På grund av vad jag i det föregående anført får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att för täckande av under år 1920 uppkommen brist å ordinarie reservationsanslaget till underhåll av kustartilleriets byggnader och materiel å tilläggsstat för år 1921 under fjärde huvudtiteln bevilja ett förslagsanslag av högst 166,572 kronor.

Till denna, av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skulle avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Fritz Dahlborn.